

TIESAS SPRIEDUMS (otr? pal?ta)

2014. gada 30. apr?l? (*)

Kop?ga finanšu dar?jumu nodok?a sist?ma – Cieš?kas sadarb?bas at?aušana saska?? ar LESD 329. panta 1. punktu – L?mums 2013/52/ES – Pras?ba atcelt ties?bu aktu sakar? ar LESD 327. un 332. panta, k? ar? starptautisko paražu ties?bu p?rk?pumu

Lieta C?209/13

par pras?bu atcelt ties?bu aktu atbilstoši LESD 263. pantam, ko 2013. gada 18. apr?l? c?la

Lielbrit?nijas un Zieme??rijas Apvienot? Karaliste, ko p?rst?v *E. Jenkinson* un *S. Behzadi Spencer*, p?rst?ves, kur?m pal?dz *M. Hoskins* un *P. Baker*, QC, k? ar? *V. Wakefield*, barrister,

pras?t?ja,

pret

Eiropas Savien?bas Padomi, ko p?rst?v *A.?M. Colaert*, k? ar? *F. Florindo Gijón* un *A. de Gregorio Merino*, p?rst?vji,

atbild?t?ja,

ko atbalsta

Be??ijas Karaliste, ko p?rst?v *J.?C. Halleux* un *M. Jacobs*, p?rst?vji,

V?cijas Federat?v? Republika, ko p?rst?v *T. Henze* un *J. Möller*, k? ar? *K. Petersen*, p?rst?vji,

Francijas Republika, ko p?rst?v *D. Colas* un *J.?S. Pilczer*, p?rst?vji,

Austrijas Republika, ko p?rst?v *C. Pesendorfer*, p?rst?ve,

Portug?les Republika, ko p?rst?v *L. Inez Fernandes* un *J. Menezes Leitão*, k? ar? *A. Cunha*, p?rst?vji,

Eiropas Parlaments, ko p?rst?v *A. Neergaard* un *R. van de Westelaken*, p?rst?vji, kas nor?d?ja adresi Luksemburg?,

Eiropas Komisija, ko p?rst?v *R. Lyal*, *B. Smulders* un *W. Mölls*, p?rst?vji, kas nor?d?ja adresi Luksemburg?,

personas, kas iest?juš?s liet?.

TIESA (otr? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js *R. Silva de Lapuerta* [*R. Silva de Lapuerta*], Tiesas priekšs?d?t?ja vietnieks *K. L?nartss* [*K. Lenaerts*] (referents), tiesneši *Ž. L. da Krušs Vilasa* [*J. L. da Cruz Vilaça*], *Dž. Arestis* [*G. Arestis*] un *Ž. K. Bonišo* [*J.?C. Bonichot*],

enerģu advokāts N. Vāls [N. Wahl],

sekretārs A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

emot vērā rakstveida procesu,

emot vērā pāc enerģu advokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez enerģu advokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasības pieteikums Lielbritānijas un Ziemeļārijas Apvienotajai Karalistei līdz Tiesu atcelt Padomes 2013. gada 22. janvāra Lēmumu 2013/52/ES, ar ko atļauj ciešāku sadarbību finanšu darījumu nodokļa jomā (OV L 22, 11. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrādātais lēmums”).

Tiesvedības priekšvēsture

2 2011. gada 28. septembrā Eiropas Komisija pieņēma Priekšlikumu Padomes direktīvai COM(2011) 594, galīgā redakcija, par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK (turpmāk tekstā – “2011. gada priekšlikums”).

3 Šā 2011. gada priekšlikuma 1. panta ar nosaukumu “Priekšmets un darbības joma” 2. punkts ir noteikts:

“Šā direktīva attiecas uz visiem finanšu darījumiem, ar nosacījumu, ka vismaz viena no darījuma pusēm ir reģistrēta dalībvalstī un ka dalībvalsts teritorijā reģistrēta finanšu iestāde ir darījuma puse un rīkojas uz sava rīcībā vai uz citas personas rīcībā vai rīkojas darījuma puses vārdā.”

4 Minētā priekšlikuma 3. panta ar nosaukumu “Reģistrācijas valsts” 1. punkts ir paredzēts:

“Šajā direktīvā finanšu iestāde tiek uzskatīta par reģistrētu kādas dalībvalsts teritorijā, ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:

[..]

e) tā ir puse, kas rīkojas vai nu uz sava rīcībā, vai uz citas personas rīcībā, vai rīkojas darījuma puses vārdā finanšu darījumā ar citu finanšu iestādi, kas ir reģistrēta attiecīgajā dalībvalstī atbilstīgi a), b), c) vai d) apakšpunktam, vai ar pusi, kura ir reģistrēta attiecīgās dalībvalsts teritorijā un nav finanšu iestāde.”

5 Pēc trīs Eiropas Savienības Padomes sanāksmēm, kuras notika 2012. gada 22. un 29. jūnijā, kā arī 10. jūlijā, kļuva skaidrs, ka kopīgās finanšu darījumu nodokļa sistēmas princips (turpmāk tekstā – “FDN”) paredzamā noteiktā nespēja saņemt vienprātīgu Padomes atbalstu un ka līdz ar to Eiropas Savienība kopumā nevar pieņemt termiņā sasniegt mērķi pieņemt šādu kopīgu sistēmu.

6 Šajos apstākļos 11 dalībvalstis laikposmā no 2012. gada 28. septembra līdz 23. oktobrim informēja Komisiju, ka tās vēlas savstarpēji izveidot ciešāku sadarbību FDN jomā.

7 2013. gada 22. janvārī Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņēma apstrādāto lēmumu.

8 Min?t? l?muma preambulas 6. apsv?ruma redakcija ir š?da:

“[...] 11 dal?bvalstis, proti, Be??ija, V?cija, Igaunija, Grie?ija, Sp?nija, Francija, It?lija, Austrija, Portug?le, Slov?nija un Slov?kija, nos?t?ja Komisijai v?stules, [...] kur?s min?t?s valstis nor?d?ja, ka t?s v?las sav? starp? izveidot cieš?ku sadarb?bu FDN jom?. Š?s dal?bvalstis l?dza, lai cieš?k?s sadarb?bas joma un m?r?i pamatotos uz Komisijas 2011. gada 28. septembra priekšlikumu direkt?vai. Jo ?paši tika nor?d?ts ar?, ka nepieciešams nov?rst izvair?šan?s pas?kumus, izkrop?ojumus un p?rcelšanas uz cit?m jurisdikcij?m.”

9 Apstr?d?taj? l?mum? ir divi panti. T? 1. pant? ir at?auts 11 dal?bvalst?m, kas min?tas š? sprieduma iepriekš?j? punkt? (turpm?k tekst? – “iesaist?t?s dal?bvalstis”), ieviest starp t?m cieš?ku sadarb?bu, lai izveidotu kop?gu FDN sist?mu, piem?rojot atbilstošos L?gumu noteikumus. Š? paša l?muma 2. pant? ir noteikts, ka tas st?jas sp?k? t? pie?emšanas dien?.

10 2013. gada 14. febru?r? Komisija pie??ma Priekšlikumu Padomes direkt?vai, ar ko ?steno cieš?ku sadarb?bu FDN jom? (turpm?k tekst? – “2013. gada priekšlikums”).

11 Min?t?s 2013. gada priekšlikuma 3. panta ar nosaukumu “Piem?rošanas joma” 1. punkt? ir noteikts:

“Š? direkt?va attiecas uz visiem finanšu dar?jumiem, ar nosac?jumu, ka vismaz vienai no dar?juma pus?m uz??m?jdarb?bas veikšanas vieta ir k?d? iesaist?taj? dal?bvalst? un ka š? finanšu iest?de, kuras uz??m?jdarb?bas vieta ir iesaist?taj? dal?bvalst?, ir dar?juma puse un r?kojas par saviem vai citas personas l?dzek?iem vai r?kojas dar?juma puses v?rd?.”

12 Min?t? priekšlikuma 4. panta ar nosaukumu “Uz??m?jdarb?bas vieta” 1. un 2. punkt? ir paredz?ts:

“1. Šaj? direkt?v? finanšu iest?de tiek uzskat?ta par t?du, kam ir uz??m?jdarb?bas vieta k?das dal?bvalsts teritorij?, ja ir izpild?ts k?ds no šiem nosac?jumiem:

[..]

g) t? ir puse, kas r?kojas vai nu par saviem l?dzek?iem, vai citas personas l?dzek?iem, vai dar?juma puses v?rd? finanšu dar?jum? ar struktur?tu produktu vai k?du no Direkt?vas 2004/39/EK I pielikuma C ieda?? min?tajiem finanšu instrumentiem, kas emit?ti š?s dal?bvalsts teritorij?, iz?emot instrumentus, kas min?ti attiec?g?s ieda?as 4. l?dz 10. punkt? un kurus netirgo organiz?t? platform?.

2. Persona, kas nav finanšu iest?de, uzskat?ma par t?du, kam ir uz??m?jdarb?bas vieta iesaist?taj? dal?bvalst?, ja ir izpild?ts k?ds no šiem nosac?jumiem:

[..]

c) t? ir puse finanšu dar?jum? ar struktur?tu produktu vai k?du no Direkt?vas 2004/39/EK I pielikuma C ieda?? min?tajiem finanšu instrumentiem, kas emit?ti š?s dal?bvalsts teritorij?, iz?emot instrumentus, kas min?ti attiec?g?s ieda?as 4. l?dz 10. punkt? un kurus netirgo organiz?t? platform?.”

Lietas dal?bnieku pras?jumi un tiesved?ba Ties?

13 Apvienot? Karaliste l?dz Tiesu atcelt apstr?d?to l?mumu un piespriest Padomei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus.

14 Padome l?dz Tiesu noraid?t pras?bu un piespriest Apvienotajai Karalistei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus.

15 Be??ijas Karalistei, V?cijas Federat?vajai Republikai, Francijas Republikai, Austrijas Republikai, Portug?les Republikai, Eiropas Parlamentam un Komisijai tika at?auts iest?ties liet? Padomes pras?jumu atbalstam.

Par pras?bu

16 Apzinoties, ka t?s pras?ba, kas celta k? nodrošin?šanas pas?kums, var?tu tikt uzskat?ta par priekšlaic?gu, Apvienot? Karaliste t?s pamatošanai izvirza divus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz apgalvotu LESD 327. panta un starptautisko paražu ties?bu p?rk?pumu, cikt?l ar apstr?d?to l?mumu tiek at?auts uzlikt FDN, kam ir p?rrobežu iedarb?ba. Pak?rtoti izvirz?tais otrais pamats ir balst?ts uz LESD 332. panta p?rk?pumu, cikt?l ar šo l?mumu tiek at?auts uzlikt FDN, kas rada oblig?tas izmaksas dal?bvalst?m, kuras ciešaj? sadarb?b? nav iesaist?tas (turpm?k tekst? – “neiesaist?t?s dal?bvalstis”).

Lietas dal?bnieku argumenti

17 Pirmajam pamatam ir divas da?as, kas balst?tas attiec?gi uz LESD 327. panta un starptautisko paražu ties?bu p?rk?pumu.

18 Š? pamata pirm?s da?as ietvaros Apvienot? Karaliste apgalvo, ka, at?aujot uzlikt FDN ar p?rrobežu iedarb?bu sakar? ar 2011. gada priekšlikuma 3. panta 1. punkta e) apakšpunkt? paredz?to “finansiel?s kompens?cijas principu” un 2013. gada priekšlikuma 4. panta 1. punkta g) apakšpunkt? un 2. punkta c) apakšpunkt? paredz?to “emisijas principu”, ar apstr?d?to l?mumu ir p?rk?pts LESD 327. pants.

19 Ar apstr?d?to l?mumu esot at?auts uzlikt FDN, kas divu iepriekš min?to nodok?u aplikšanas principu d?? ir piem?rojams iest?d?m, person?m vai dar?jumiem, kas atrodas [vai tiek veikti] neiesaist?to dal?bvalstu teritorij?, un tas negat?vi ietekm?jot šo dal?bvalstu kompetences un ties?bas.

20 Pirm? pamata otraj? da?? Apvienot? Karaliste apgalvo, ka starptautisk?s paražu ties?bas pie?auj tiesisko regul?jumu ar p?rrobežu iedarb?bu tikai tad, ja starp faktiem vai attiec?gajiem subjektiem un dal?bvalsti, kas attiec?b? pret tiem ?steno savu kompetenci, ir pietiekami ciešs sasaistes elements, kas var pamatot citas dal?bvalsts suver?no kompeten?u aizskaršanu.

21 Šaj? gad?jum? FDN iesp?jam? p?rrobežu iedarb?ba n?kotn?, kas izriet no “finansiel?s kompens?cijas principa” un “emisijas principa”, nav pamatota ne ar vienu starptautiskaj?s ties?b?s atz?tu normu nodok?u kompetences jom?.

22 Ar otro pamatu Apvienot? Karaliste apgalvo, ka, kaut ar? izdevumu saist?b? ar cieš?kas sadarb?bas ieviešanu FDN jom? segšanu princip? saska?? ar LESD 332. pantu var noteikt tikai iesaist?taj?m dal?bvalst?m, š? ieviešana rad?s izmaksas ar? neiesaist?taj?m dal?bvalst?m Padomes 2010. gada 16. marta Direkt?vas 2010/24/ES par savstarp?ju pal?dz?bu pras?jumu piedzi?? saist?b? ar noteiktiem maks?jumiem, nodok?iem un citiem pas?kumiem (OV L 84, 1. lpp.) un Padomes 2011. gada 15. febru?ra Direkt?vas 2011/16/ES par administrat?vu sadarb?bu nodok?u jom? un ar ko atce? Direkt?vu 77/799/EEK (OV L 64, 1. lpp.) piem?rošanas d??.

23 Šīs divas direktīvas neatļaujot neiesaistītajām dalībvalstīm pieprasīt, lai tām atmaksā ar savstarpējo palīdzību un administratīvo sadarbību saistītos izdevumus, kas radušies sakarā ar šo direktīvu piemērošanu nākotnē uzliekamajam FDN

24 Apvienotā Karaliste šajā ziņā piebilst, ka jādziens "izdevumi, kas radušies, īstenojot ciešāku sadarbību" LESD 332. panta izpratnē ietver arī izdevumus saistībā ar līgumiem sniegt palīdzību vai sadarbīties, pamatojoties uz valsts tiesiskajiem regulējumiem, kas pieņemti, lai radītu ciešāku sadarbību FDN jomā.

25 Padome, visas dalībvalstis, kas iestājušās lietā tās atbalstam, izņemot Vācijas Federatīvo Republiku, Eiropas Parlaments un Komisija tieši vai netieši atzīst šīs prasības un tajā izvirzīto pamatu pieņemamību. Tomēr tās apgalvo, ka šie pamati nav pamatoti.

26 Attiecībā uz pirmo pamatu minētās lietas dalībnieki būtībā uzsver, ka nodokļu uzlikšanas principi, kurus šī pamata ietvaros apstrīd Apvienotā Karaliste, šajā stadijā ir pilnībā hipotētiski tiesību aktu, kas vāļ būs jāpieņem, elementi. Līdz ar to šīs dalībvalsts izvirzītie argumenti, kas ir balstīti uz apgalvoto nākotnē uzliekamā FDN pārrobežu iedarbību, ir pārāgi un spekulatīvi. Tāpēc šīs prasības kontekstā tie ir nederīgi.

27 Attiecībā uz prasības otro pamatu tie paši lietas dalībnieki būtībā apgalvo, ka šis pamats aicina uz priekšlaicīgu debatēšanu par veidu, kā Savienības likumdevējs regulēs jautājumu par izdevumu segšanu saistībā ar ciešākas sadarbības ieviešanu, kas atbilst ar apstrīdēto līgumu. Turklāt šis līgums nekādā veidā neregulē jautājums par savstarpējo palīdzību FDN uzlikšanas nolūkā nākotnē.

28 Padome, Austrijas Republika, Portugāles Republika un Komisija piebilst, ka prasības otrais pamats ir balstīts uz LESD 332. panta kādā interpretāciju. Šis pants attiecoties vienīgi uz darbības izdevumiem, kas sedzami no Savienības budžeta un kas ir saistīti ar pasākumiem ciešākas sadarbības izveidei, un nevis uz Apvienotās Karalistes apstrīdētajiem izdevumiem, kas var rasties dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvām 2010/24 un 2011/16.

29 Vācijas Federatīvā Republika, atsaucoties uz argumentāciju, kas ir analoģiska šā sprieduma 26. un 27. punktā minētajai, uzskata, ka prasība ir nepieņemama, pat ņemot vērā, ka pamatiem, kurus Apvienotā Karaliste izvirzīja savas prasības pamatošanai, neesot nekādas saistības ar apstrīdēto līguma priekšmetu. Pakārtoti, tā apgalvo, ka prasība ir jānoraida kā nepamatota.

Tiesas vērtējums

30 Vispirms runājot par iebildēm par nepieņemamību, kas minēta šā sprieduma iepriekšējā punktā, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas Reglamenta 120. panta c) punktu un ar to saistīto judikatūru ikvienā prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets, kā arī izvirzīto pamatu kopsavilkums. Šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Tiesa varētu veikt pārbaudi. No tā izriet, ka galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem ir pamatota prasība, prasības pieteikumā ir jānorāda loģiski un saprotamā veidā un ka prasības pieteikumā ietvertajiem prasījumiem ir jābūt formulētiem nepārprotami, lai izvairītos no tā, ka Tiesa lemj *ultra petita* vai arī nelemj par kādu iebildumu (spriedums lietā C-360/11 Komisija/Spānija, EU:C:2013:17, 26. punkts, un spriedums lietā C-545/10 Komisija/Irārijas Republika, EU:C:2013:509, 108. punkts).

31 Šajā gadījumā jākonstatē, ka prasības pieteikuma saturs atbilst skaidrības un precizitātes

pras?b?m. Tas ??va Padomei un dal?bvalst?m, kas bija iest?juš?s liet? t?s atbalstam, sagatavot savus argumentus attiec?b? uz Apvienot?s Karalistes izvirz?tajiem pamatiem, un tas dod iesp?ju Tiesai p?rbaud?t apstr?d?to l?mumu.

32 T?d?? šis iebildums par nepie?emam?bu ir j?noraida.

33 Otrk?rt, j?uzsver, ka pras?bas atcelt Padomes l?mumu, kura m?r?is t?pat k? apstr?d?tajam l?mumam ir at?aut cieš?ku sadarb?bu, pamatojoties uz LESD 329. pantu, kontekst? Tiesas p?rbaude attiecas uz jaut?jumu par to, vai šis l?mums k? t?ds ir sp?k?, ?emot v?r? it ?paši LES 20. panta noteikumu, k? ar? LESD 326.–334. pantu, kuros ir defin?ti materi?lie un procesu?lie nosac?jumu attiec?b? uz š?das at?aujas pieš?iršanu.

34 Šo p?rbaudi nedr?kst jaukt ar p?rbaudi, k?du var veikt v?l?kas pras?bas atcelt ties?bu aktu ietvaros attiec?b? uz ties?bu aktu, kas pie?emts, lai ?stenotu at?autu cieš?ku sadarb?bu.

35 Šaj? pras?b? t?s pirm? pamata m?r?is ir apstr?d?t ietekmi, k?da var b?t noteiktu nodok?u aplikšanas principu izmantošanai saist?b? ar n?kotn? uzliekamu FDN attiec?b? uz iest?d?m, person?m un dar?jumiem, kas atrodas [vai tiek veikti] neiesaist?to dal?bvalstu teritorij?.

36 J?konstat?, ka apstr?d?t? l?muma m?r?is ir at?aut 11 dal?bvalst?m ieviest starp t?m cieš?ku sadarb?bu, lai izveidotu kop?gu FDN sist?mu, piem?rojot atbilstošos L?gumu noteikumus. Turpretim Apvienot?s Karalistes apstr?d?tie nodok?u aplikšanas principi nek?d? zi?? nav šo l?mumu veidojoši elementi. Pirmk?rt, “finansi?l?s kompens?cijas princips” atbilst 2011. gada priekšlikuma, kas min?ts š? l?muma preambulas 6. apsv?rum?, elementam. Otrk?rt, “emisijas princips” pirmo reizi tika ietverts 2013. gada priekšlikum?.

37 Attiec?b? uz pras?bas otro pamatu, kur? Apvienot? Karaliste b?t?b? apgalvo, ka n?kotn? uzliekamais FDN rad?s izmaksas ar? neiesaist?taj?m dal?bvalst?m savstarp?j?s pal?dz?bas un administrat?v?s sadarb?bas d??, kas saist?ta ar Direkt?vu 2010/24 un 2011/16 piem?rošanu šim nodoklim, kas, k? uzskata š? dal?bvalsts, ir pretrun? LESD 332. pantam, ir j?nor?da, ka apstr?d?taj? l?mum? nav ietverta neviena norma attiec?b? uz jaut?jumu par izdevumiem, kas saist?ti ar cieš?kas sadarb?bas, kas ar to tiek at?auta, ?stenošanu.

38 Turkl?t un neatkar?gi no jaut?juma par to, vai j?dziens “izdevumi, kas radušies, ?stenojot cieš?ku sadarb?bu” LESD 332. panta izpratn? ietver ar? izdevumus saist?b? ar savstarp?jo pal?dz?bu vai administrat?vo sadarb?bu, uz kuriem sav? otraj? pamat? atsaucas Apvienot? Karaliste, ir ac?mredzami, ka jaut?jums par n?kotn? uzliekam? FDN iesp?jamo ietekmi uz neiesaist?to dal?bvalstu administrat?vaj?m izmaks?m nedr?kst tikt izv?rt?ts tik ilgi, kam?r nav tikuši gal?gi defin?ti nodok?u aplikšanas principi attiec?b? uz FDN ar šo l?mumu at?aut?s cieš?s sadarb?bas ?stenošanas ietvaros.

39 Min?t? ietekme ir atkar?ga no “finansi?l?s kompens?cijas principa” un “emisijas principa” pie?emšanas, kuri tom?r nav apstr?d?to l?mumu veidojošie elementi, k? tas tika nor?d?ts š? sprieduma 36. punkt?.

40 No iepriekš min?tajiem apsv?rumiem izriet, ka divi pamati, kurus Apvienot? Karaliste izvirz?ja savas pras?bas pamatošanai, ir j?noraida.

Par ties?šan?s izdevumiem

41 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dal?bniekam, kuram spriedums ir nelabv?l?gs, piespriež atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus, ja to ir pras?jis lietas dal?bnieks, kuram spriedums ir labv?l?gs. T? k? Padome ir pras?jusi piespriest Apvienotajai Karalistei atl?dzin?t

ties?šan?s izdevumus un Apvienotajai Karalistei spriedums ir nelabv?l?gs, tai ir j?piespriež atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus. Saska?? ar š? paša reglamenta 140. panta 1. punktu, atbilstoši kuram dal?bvalstis un iest?des, kuras ir iest?juš?s liet?, sedz savus ties?šan?s izdevumus pašas, Be??ijas Karaliste, V?cijas Federat?v? Republika, Francijas Republika, Austrijas Republika, Portug?les Republika, Eiropas Parlaments un Komisija sedz savus ties?šan?s izdevumus paši.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (otr? pal?ta) nospriež:

- 1) **pras?bu noraid?t;**
- 2) **Lielbrit?nijas un Zieme??rijas Apvienot? Karaliste atl?dzina ties?šan?s izdevumus;**
- 3) **Be??ijas Karaliste, V?cijas Federat?v? Republika, Francijas Republika, Austrijas Republika, Portug?les Republika, Eiropas Parlaments un Komisija sedz savus ties?šan?s izdevumus paši.**

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – ang?u.